

לחדש בכן עולמו (ופירש"י אלף ה' דהרוב, וכן נראה מדברי הריקלנטי שם, זמון, אפשר דס"ל תרי דרוב, וכן נראה מדברי הריקלנטי שם, דיקום מה הן עושין הקב"ה עושה להם כנסים ושטין ע"פ המים, ואין זו מיתה ממש, ועיין ביאור ספר"ג להג"ה ז"ל פ"ק [יז]

ג ד' בזה: (י) מחדש את כל ומחיה את המתים ומחיה כו'. כ"ה ברש"י שם: (יא) לעשר ולהתחדש. ברש"י ורבי' בחיי הני' ליבול ולהתחדש, וללשון התקרא יבול, ומשום דברישא דקרא בחיי ונתנו כל צנא השמים לחשמע שימחו ויתכטלו לגמרי, לכן מפרש דלשון יבול הוא כנבול ע"ה. שאל"כ חוזרין וסורחין כו', שחוזרין ומתחדשין: (יב) מה כנסן והתאנה הזאת עליהן נובלות וכן עומדות כו'. כ"ה שם ושם וכ"ל: (יג) וסורחות ונוצות [מלשון הגזת כן] ופומחות ומנומחות עליון כו'. לגי' זו חושב כהן ד' דברים, וכן להלן כצנא השמים (וי"ל כנגד ד' עולמות חכ"ע). אבל שם ושם ל"ג ונומחות: (יד) להודיע שהוא מכלה כו'. שם ושם הני' שיש אלוה מכלה ואינו כולה, וכת"ש כי אין בלתיך, ודרשו לבלתיך, שהוא מכלה מעשה ידיו (ועיין ב"ר פ"ב: (טו) לא רעב ולא מנפה. ברש"י הני' לא רעה [במקום רעב]. וכ"ג שרעה כולל כל הרעות, ומנפה פרט לביטול המות כח"ש בלע המות וגו' ולשון מנפה ל"ד שאין מיתה כלל לע"ל כח"ש רס"ו דפסחים [סכ'] וכן כ"ד רפכ"ו, ואפשר דלדברא נקט מנפה לרבותא לומר שלא די שהמיתה הטבעית תכטל אלא אף ע"י עונש כמו גזרת תנפה דבר ר"ל ג"כ לא תהיה, ולפ"ז אפשר דני' ספרים שלנו, רעב, נכונה, ורומז ל' שפטים הכתובים כס' וחוקאל [יד] חרב רעב וחי רעה ודבר, שכולן תכטלו לע"ל, ועל חרב וחי רעה לא הוצרך להזכיר, כי מפורשות הן במקרא, חיה רעה בישיעיה בפרשה זו ואז וטלה

וגו' לא ירשו וגו', וחרב כתיב [שם ב] לא נשא גוי אל גוי חרב וגו' ועוד כ"ה. רק אלו השנים רעב ודבר [שהוא גזרת תנפה] הוא שהוצרך לזכר שכן נלמד מן הכלל דנשכחו הצרות הראשונות: (טז) שנאמר כי הגני בורא שמים חדשים. ולקמ' כתיב כי נשכחו הצרות הראשונות וגו' וכתיב אח"כ שישו וגילו עדי עד: (יז) כל צנאות השמים כו' ככ"י. כלפי מה שאמר ר"ה כל צנאות השמים עתידין להתחדש [ולתקוות שיש אלוה מכלה הכל כחש"ל גי' רש"י ור"ב] בא ר"י לומר שאף ככ"י ניכר זה שכן מתחדשין ככ"י, ועי' נחקן במטבע ברבתי ויזר אור, מחדש ככ"י חמיר מע"ב, ואזכר מלחתי כן כפי' הופלות להג"ה ז"ל כ"י כהלה כ"י, ואוסף שזה שחסימין כאמור לעושה אוריס גדולים, כי מעשיית והתחדשות האוריס גדולים שמש וירח ככ"י מתחדשין מע"ב, וכדמסיים להלן ועולה להאיר על הארץ ומחדש מע"ב. (יח) בתפריד הוא רוחן נתיני אוקייטום כו'. כ"ה בילקוט סוף ושיעיה רמז תקי"ב וכ"ל, וכ"ג תניא לעיל ספ"ו שחמה שוקעת בצלילה באוקייטום, וכ"ה כתי' ע"פ השמש יא' וגו' שמשא עברת יאח כו' ונמשל"ש שם כס"ד לשון ר"מ לונאטו כפי' על האד"ר על תאמרים אלו, ואף למ"ש בפסחים [גד] שגלילה מכלכת למעלה מן הרקיע יש לבון הדברים למ"ש בפר"ה לעיל פיג שמימי אוקייטום בן קצות הארץ לקצות השמים וקורקא שמים באוקייטום כן ע"ה, וס"ל שמהלכת ברקיע דרך אוקייטום, ומאזכר נה קושיים רבי בפסחים שם שגלילה מעינות חמין וציוס

צוננין, כי להפרי"ה שמהלכת גלילה דרך אוקייטום, א"כ י"ל שלכן מתחמחין המעינות המחוברין לאוקייטום ע"י סילונות שחתה הקרקע ועמש"ל ספ"ט כס"ד, ואף לזכרי חמחי החטונה שם דמהלכת גלילה תחת הקרקע, כיון שהם כדור עמה שאין חצי הכדור שלמטה משוקע במים, א"כ אכתי קשה למה מעינות חמין גלילה, ולמה"ל מושב ששואלך דרך אוקייטום זמן רב, מיר שזירת מלופק שלנו, וגם כשהלכת תחת הקרקע הולכת שם שטח גדול נגד ים אוקייטום שנתחלת חצי הכדור שמה ומכין נישטות החמה כעומק אוקייטום (אע"פ שגלונותו של הים אינן חמים גלילה) ומתחמחין תחתיותיו ועי' סילונות המחוברין עמו גם כל המעינות: (יט) רוחן כנבר אש. בילקוט שם מסיים הקרא נבר דינור. וכסודי רוח לרוח (הקרא אצלנו רוחאל) מכאור הדבר ופה [כא ח ב, כב א] כי נבר דינור זה הוא תולדות האור שנברא ביס ראשון (וע"ל רפ"ד) וכו' מנו ערב וקרב עד יום ד' שנתלו המאורות (ויבאר שם שנהר דינור כשכ"כ דמגינה היוצא מיענתן של חיות אחר הוא, שהחיות עצמן נבראו בשני ע"ש בארבעה: (כ) רוחנים כנבר של נבר. משמע שהוא אור מאור שמקבלין חממו כלנה ומחיות את אורם רק שהוא קר כבוד, לכן אינן מתחמחין את הלילה, וכן לעיל ספ"ו אחרו כפני החמה שלמטה שמשמש בעולם בחורף הוא של נבר ע"ש, משמע שהוא מאיר כאש רק שאינו מחמם, אבל בילקוט ישעיה שם הני' בקצרה, וכן הירח וכוכבים משמש שכן ג"כ רוחנים כנבר אש כמו החמה (רק מפני קטנן אינן מקבלין אור אש הרבה, לכן אינן מאירין כ"כ כמו החמה וכ"ש שאינן מתחמחין: (כא) ולע"ל הקב"ה מחדש כו'. כלומר שחסיים עמה דכרו שדלחי בכן מתחדש מע"ב ככ"י, ומה שאמר ר"ה שכן מתחדשין לע"ל היינו לענין חידושן לגמרי בתוים

אור כדמפ"ו: (כב) אלו ב' ואלו ב' כנגד ב' עולמות כו'. מן כ"ה מהן בשנת ור"ה מקריבין ב' להעיד על ב' עולמות ולומר שהנהגת ז' ימי המעשה ול' ימי החודש שבעה"ו כולן עתידין להתחדש בעו"ה: (כד) מקריבין שעתיד להדשן. כ"ל, והא"י מקריבין פי' הרב ר"מ ריוולין משקלאב דורש לזיין חוב"ב ז"ל, נגד ז' מזכחות שנת האבות כמ"ש בבב"ר ונתחמח על את שבעת המזכחות ערכתי, ואין נראה, וי"ל נגד ז' זמנים שקריבין בהם חוססין כדחשיב להו ב"ח תולדות [גד]: ג' רגלים כ"ה וי"ה"כ ושנת ור"ה פ"ה י' וצ"י דוחק ואינו מענין המתאר ור"ה שכן משרתים למחיה ולכנה לעיל וכחש"ל פ"ו) שמתחדש כמו ר"ח, והוא מענין המתאר שאמר שמי ככשים של שנת ור"ה נגד עוה"ו ועוה"ב שפי' לעיל (אות כ"ב) שכן רמז שז' ימי השנת וז' ימי החודש עתידין להתחדש, כן ז' ככשים רומזים על ז' כוכבים שעתידין ליכטל ולהתחדש, ועי' חניא שנאמר עולה חודש וגו' וכחש"ל בואת שאח"ז: (כה) שנאמר כו' לחדש השנה, שעתיד הקב"ה לחדש כל זמני השנה לע"ל: (כו) אחר עולת ריח מה כתיב כו'. כ"ל: (כז) ברה שני מאורות כו'. ע"ל רפ"ו. (כח) והקשה הירח את ערש כו'. אפשר היינו ח"ש בחולין [ס:] שאמרה לפני כשכיל שאמרתיו דבר הנין אמתט א"ע כו' חוי' ולא קמיתא דעתא, אבל לא ח"ו קישי עורף ממש ועיין במדרש כונן עוד מקטרוו כלנגה: מה

את